

پایین دستی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی تشکیل شده است و به نمایندگی از طرف حکومت اسلامی بر منابع و ذخایر نفت و گاز اعمال حق حاکمیت و مالکیت عمومی می نماید.

ماده ۲- اصطلاحات و تعاریف مندرج در ماده (۱) قانون اصلاح قانون نفت مصوب ۱۳۹۰/۳/۲۳ در این قانون معتبر است.

ماده ۳- وظایف و اختیارات وزارت نفت به شرح زیر است:

الف- امور حاکمیتی و سیاستگذاری

۱- تعیین خط مشی ها و سیاست های راهبردی عملیات بالادستی و پایین دستی نفت
۲- تهیه و تنظیم برنامه های راهبردی عملیات بالادستی و پایین دستی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی مطابق خط مشی ها و سیاست های ابلاغی و نظارت بر حسن اجرای آنها

۳- تعیین و بازنگری و نظارت بر حسن اجرای استانداردهای صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط و صدور گواهینامه های لازم

۴- تدوین رویه ها و دستورالعمل های اجرایی جهت حفاظت، نگهداری و ارتقای سطح سلامت، بهداشت، ایمنی و محیط زیست و پدافند غیرعامل در صنعت نفت، با هماهنگی دستگاه های اجرایی و نهادهای ذی ربط و نظارت بر اجرای آنها

۵- وضع مقررات و صدور دستورالعمل های لازم برای حسن انجام امور اکتشاف، تولید، انتقال، حفظ حريم خطوط لوله و تأسیسات، ذخیره سازی، توزیع و مصرف فرآورده های نفت، گاز و محصولات پتروشیمی

۶- تأمین حفاظت و حراست از منابع، تأسیسات، شبکه های خطوط لوله، برق و مخازن، ابنیه، اموال و اسناد متعلق به وزارت نفت و شرکت های تابعه توسط سازمان حراست صنعت نفت با همکاری نهادهای امنیتی، نظامی، انتظامی و پدافندی

۷- تعیین خط مشی مؤثر به منظور جایگزینی صادرات فرآورده های نفتی و گاز و محصولات نهائی پتروشیمی به جای صدور نفت خام و گاز طبیعی مبتنی بر شاخص های اقتصادی، مزین های رقابتی و تکمیل زنجیره ارزش

۸- تأیید و اعلام رسمی آمار و اطلاعات میانین و ذخایر نفت و گاز کشور

۹- تعیین و ابلاغ معیارها، مقررات و دستورالعمل های بهینه سازی مصرف انرژی در تجهیزات، فرایندها و سامانه (سیستم) های مصرف کننده انرژی و نظارت بر حسن اجرای آنها با هماهنگی دستگاه های مربوطه

۱۰- سیاست گذاری و مدیریت تقاضای سوخت به منظور بهینه سازی مصرف سوخت در چهارچوب قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۴

ب- امور نظارتی

۱- نظارت بر بهره برداری بهینه و صیانتی از ذخایر و منابع نفت و گاز کشور

۲- نظارت بر فرایند نگهداری و اداره تأسیسات دولتی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

۳- نظارت بر فرایند تجارت نفت، گاز، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی

۴- نظارت بر فرایند تأمین، توزیع و تنظیم بازار نفت و فرآورده های نفتی و گاز در داخل کشور

۵- نظارت بر فرایند سرمایه گذاری صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی در داخل کشور به منظور تحقق اهداف سرمایه گذاری و نیز نظارت بر سهم دولت در سرمایه گذاری های این صنایع در خارج از کشور براساس مقررات مربوط

۶- اعمال نظارت و کنترل عملکرد شرکتهای تابعه در زمینه های مالی، فنی، اداری، حقوقی، بازرگانی، پژوهشی، قراردادهای و سایر امور

۷- نظارت و پایش مجوزها و پرونده های صادره در عملیات بالادستی و پایین دستی نفت

۸- نظارت بر فرایند تهیه و تأمین تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

پ- امور اجرایی

۱- تلفیق برنامه های عملیاتی، مالی و بازرگانی شرکتهای اصلی تابعه و تطبیق آن با خط مشی ها و سیاست های ابلاغی جهت تنظیم برنامه جامع صنعت نفت

۲- تهیه، تنظیم و انتشار ترازنامه سالانه حامل های انرژی

۳- تدوین نظام جامع بودجه ریزی عملیاتی و مدیریت منابع مالی

۴- صدور مجوز فعالیت و پروانه بهره برداری برای اشخاص واجد شرایط بخش های غیردولتی در عملیات پایین دستی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با رعایت قوانین و مقررات

۱. ۳. ۲- هنگامی که کشتی در خارج از منطقه کنترل انتشار مواد مندرج در مقرر ۱۴.۳ فعالیت می کند، از موارد زیر استفاده می کند:

۱- نفت سوخت یا حداکثر میزان گوگرد ثبت شده بر روی برگ های تحویل سوخت، برابر با:

۴/۵۰ درصد نسبت جرم به جرم (در تاریخ اول ژانویه ۲۰۱۲ برابر با ۱۳۹۰/۱۰/۱۱ یا پس از آن اجرا نمی شود)، یا □

۳/۵۰ درصد نسبت جرم به جرم (در تاریخ اول ژانویه ۲۰۲۰ برابر با ۱۳۹۸/۱۰/۱۱ یا پس از آن اجرا نمی شود)، یا □

۱/۵۰ درصد نسبت جرم به جرم و یا □

۲- ترتیبات معادل مصوب طبق مقرر ۴.۱) مندرج در فهرست (۲.۶)، که از نظر کاهش انتشار اکسیدهای گوگرد (اس.آی.کس) تأثیری حداقل برابر با استفاده از نفت سوخت با حداکثر میزان گوگرد ذیل داشته باشد:

۴/۵۰ درصد نسبت جرم به جرم (در تاریخ اول ژانویه ۲۰۱۲ برابر با ۱۳۹۰/۱۰/۱۱ یا پس از آن اجرا نمی شود)، یا □

۳/۵۰ درصد نسبت جرم به جرم (در تاریخ اول ژانویه ۲۰۲۰ برابر با ۱۳۹۸/۱۰/۱۱ یا پس از آن اجرا نمی شود)، یا □

۱/۵۰ درصد نسبت جرم به جرم و یا □

۲. ۳. ۲- هنگامی که کشتی در داخل منطقه کنترل انتشار مواد مندرج در مقرر ۱۴.۳ فعالیت می کند، از موارد زیر استفاده می کند:

۱- نفت سوخت با حداکثر میزان گوگرد ثبت شده بر روی برگ تحویل سوخت، برابر با:

۱/۰۰ درصد نسبت جرم به جرم (در تاریخ اول ژانویه ۲۰۱۵ برابر با ۱۳۹۳/۱۰/۱۱ یا پس از آن اجرا نمی شود)، یا □

۱/۱۰ درصد نسبت جرم به جرم و یا □

۲- ترتیبات معادل مصوب طبق مقرر ۴.۱) مندرج در فهرست (۲.۶)، که از نظر کاهش انتشار اکسیدهای گوگرد (اس.آی.کس) تأثیری حداقل برابر با استفاده از نفت سوخت با حداکثر میزان گوگرد ذیل داشته باشد:

۱/۰۰ درصد نسبت جرم به جرم (در تاریخ اول ژانویه ۲۰۱۵ برابر با ۱۳۹۳/۱۰/۱۱ یا پس از آن اجرا نمی شود)، یا □

۱/۱۰ درصد نسبت جرم به جرم و یا □

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده متضم به متن اصلاحات و ضمیمه در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نوزدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۱/۳/۲۴ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۱۳۹۱/۳/۲۴ ۱۲۲۴۷۷

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور

با توجه به نقضای مهلت مقرر در ماده «۱» قانون مدنی و در اجرای مفاد تبصره ماده «۱» قانون مذکور، یک نسخه تصویر «قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت» برای درج در روزنامه رسمی ارسال می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۵۹۳/۱-۱۱۸

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت که با عنوان طرح یک فوریتی قانون وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۹ و تأیید شورای نگهبان، به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت

ماده ۱- وزارت نفت به منظور تحقق سیاست های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران در بخش نفت و گاز، سیاست گذاری، راهبردی، برنامه ریزی و نظارت بر کلیه عملیات بالادستی و

۵ - صدور مجوز فعالیت و پروانه بهره‌برداری برای اشخاص حقوقی واجد صلاحیت برای اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید از کلیه میادین نفت و گاز کشور

۶ - شناسایی، آمایش و پیشنهاد مکانهای مناسب برای ایجاد و توسعه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در حوزه نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی در چهارچوب برنامه‌های آمایش سرزمین و اعمال سیاستهای حمایتی و نظارتی بر فرآیند توسعه و اداره هر یک از این مناطق در امور مرتبط با نفت و گاز

۷ - تأیید صلاحیت تشکیل انجمنها، تشکلهای تولیدی، تجاری و خدمات مهندسی در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به منظور صدور مجوز تشکیل و نظارت بر آنها با رعایت قوانین و مقررات

۸ - تهیه، تدوین و ابلاغ فهرست بهای تخصصی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی کشور متناسب با نرخ عوامل مندرج در فهرست بهای عمومی منتشره از سوی مراجع رسمی ذی‌ربط

۹ - تهیه و تدوین فهرست و ارزیابی صلاحیت سازندگان، پیمانکاران و مشاوران در رشته‌های تخصصی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی برابر قوانین و مقررات

۱۰ - تدوین و ابلاغ نظام جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات منابع سازمانی و نظارت بر طراحی و استقرار زیرساختها و سامانه‌های ذی‌ربط در کلیه سطوح فعالیت صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

۱۱ - ایجاد ساز و کارهای لازم برای گسترش عرضه نفت خام، میعانات گازی، نفتهای نفتی و محصولات پتروشیمی اعم از مصرف داخلی و صادراتی از طریق بورس با رعایت الزامات قانونی و با مشارکت دستگاهها و نهادهای ذی‌ربط

ت - امور سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی

۱ - تأیید طرحهای توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به منظور تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده بیشتر

۲ - ایجاد ساز و کار مؤثر برای جذب منابع مالی موردنیاز داخلی و خارجی به منظور اجرای طرحهای توسعه‌ای و حفظ و نگهداشت توان تولید با رعایت قوانین و مقررات

۳ - جذب و هدایت سرمایه‌های داخلی و خارجی به منظور توسعه میادین هیدروکربوری با اولویت میادین مشترک از طریق طراحی الگوهای جدید قراردادی از جمله مشارکت با سرمایه‌گذاران و پیمانکاران داخلی و خارجی بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و با رعایت موازین تولید صیانت شده

ث - امور منابع انسانی، علمی و فناوری

۱ - حفظ و تقویت مراکز و مؤسسات آموزشی، دانشگاهی، تحقیقاتی، پژوهشی و مطالعاتی جهت ارتقای سطح علمی و عملیاتی و مهارتهای فنی و کاربردی موردنیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با رعایت استانداردهای آموزش عالی کشور

۲ - تهیه و انتشار نشریه‌های علمی، فنی و تخصصی داخلی و بین‌المللی به منظور ارتقای سطح دانش در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی برابر قوانین و مقررات

۳ - تدوین نظام جامع سرمایه انسانی متناسب با نیازهای صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی و نظارت بر حسن اجرای آن

۴ - تدوین نظام جامع کیفیت کالا و خدمات به منظور ارتقای کیفیت تولیدات و خدمات داخلی و اعمال سیاستهای حمایتی از بومی‌سازی و طراحی و ساخت تجهیزات و تأسیسات موردنیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با هماهنگی دستگاههای اجرایی ذی‌ربط در داخل کشور

۵ - اتخاذ سیاست‌های حمایتی درمورد شرکتها و مؤسسات داخلی حوزه صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به‌منظور توانمندسازی و افزایش توان رقابتی آنها جهت ساخت تجهیزات و صدور خدمات فنی و مهندسی در عرصه‌های بین‌المللی و در راستای ارتقای شاخصهای بهره‌وری در اقتصاد ملی

۶ - تدوین نظام جامع پژوهشی و برنامه‌ریزی و حمایت از فناوریها و فعالیتهای دانش‌بنیان برای استفاده از فناوریهای پیشرفته و انتقال دانش فنی در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با همکاری سایر وزارتخانه‌ها و دستگاههای ذی‌ربط

۷ - یکپارچه‌سازی و همسوسازی اولویتهای پژوهشی و فناوری صنعت نفت با سیاستها و برنامه‌های ملی در حوزه علم و فناوری

۸ - فراهم کردن زیرساختهای نظام پژوهشی و فناوری با تقویت منابع انسانی ماهر و متخصص موردنیاز صنعت نفت با هماهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۹ - حمایت از توسعه کاربرد فناوریهای نوین تبدیل انرژی در بخشهای مختلف مصرف و جایگزینی اقتصادی حاملهای انرژی با استفاده از توسعه ظرفیتهای محلی انرژی

ج - امور بین‌المللی

۱ - تعیین و تدوین دیپلماسی انرژی کشور و مشارکت در فرآیند توسعه امنیت ملی با استفاده از منابع انرژی با همکاری دستگاهها و نهادهای ذی‌ربط در چهارچوب سند ملی راهبرد انرژی کشور و سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی ایران

۲ - برقراری روابط بین‌المللی، مذاکره و انعقاد تفاهتنامه‌ها، موافقتنامه‌ها و مقاوله‌نامه‌های دو یا چندجانبه با دولتها و مؤسسات بین‌المللی در زمینه‌های علمی، فنی، صنعتی، تجاری و سرمایه‌گذاری در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به نمایندگی از طرف دولت با رعایت قوانین

۳ - عضویت یا نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کلیه سازمانها، مجامع و کنفرانسهای بین‌المللی ذی‌ربط با رعایت قوانین

۴ - ماده ۴ - وزیر نفت رئیس مجمع عمومی نمایندگان صاحب سهام شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت است.

۵ - ماده ۵ - اعضای هیأت مدیره شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت با معرفی وزیر نفت و با تصویب مجمع عمومی نمایندگان صاحبان سهام شرکتهای مذکور یا حکم وزیر منصوب می‌شوند.

۶ - ماده ۶ - اعضای هیأت مدیره شرکتهای اصلی تابعه از بین خود یک نفر را جهت احراز سمت مدیرعامل شرکت پیشنهاد می‌نمایند که با موافقت و حکم وزیر به این سمت منصوب می‌گردد.

۷ - ماده ۷ - اساسنامه شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

۸ - ماده ۸ - شرایط عمومی قراردادهای نفتی با پیشنهاد وزیر نفت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۹ - ماده ۹ - بودجه سالانه وزارت نفت متناسب با ساختار تشکیلاتی، وظایف و اختیارات مندرج در این قانون به‌عنوان دستگاه اجرایی در قانون بودجه سنواتی کل کشور درج می‌شود.

۱۰ - ماده ۱۰ - وزارت نفت موظف است برای دستیابی به اهداف موضوع این قانون نمودار کلان تشکیلاتی خود را تدوین کند و به تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رئیس‌جمهور برساند.

۱۱ - ماده ۱۱ - نظامهای اداری و استخدامی و پرداخت حقوق و مزایای آن دسته از کارکنان شرکتهای تابعه وزارت نفت که در واحدهای عملیاتی و تخصصی شاغل می‌باشند با رویکرد تقویت رقابت‌پذیری و سرعت بخشیدن به بهره‌برداری از میادین مشترک و حفظ نیروی انسانی متخصص تابع آیین‌نامه خاصی است که بدون الزام به رعایت قانون مدیریت خدمات کشوری با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه و با پیشنهاد وزارت نفت و تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب رئیس‌جمهور می‌رسد.

۱۲ - ماده ۱۲ - واگذاری و اجرای طرحهای مربوط به اکتشاف، توسعه، تولید، تعمیر و نگهداشت میادین مشترک نفت و گاز با تأیید وزیر نفت و فقط با رعایت آیین‌نامه معاملات شرکت ملی نفت ایران از شمول قانون برگزاری مناقصات مستثنی است.

تیمبره ۱ - در اجرای این ماده، تعیین حداقل سهم ارزش کار طرف ایرانی موضوع ماده (۳) قانون حداکثر استفاده از توان فنی مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به‌منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ بر عهده وزیر نفت است.

تیمبره ۲ - ترخیص کالاها و ماشین‌آلات مربوط به طرحهای موضوع این ماده از مبادی گمرکی کشور، قبل از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده و حقوق ورودی و هزینه‌های گمرکی، بلافاصله پس از ثبت در مبادی قوق یا تعهد ذی‌حسابی و تأیید وزیرنفت مجاز است و حقوق متعلقه پس از محاسبه و اعلام به شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت پرداخت می‌شود. تمدید موارد ورود موقت به روش فوق مجاز است.

ماده ۱۳ - وزیر نفت عضو شورای اقتصاد است.

ماده ۱۴ - وزارت نفت مکلف است به‌منظور تدوین و تنظیم مقررات لازم و بهبود فضای کسب‌وکار در صنعت نفت و گاز و صنایع مرتبط و وابسته و ایجاد زمینه رقابت سالم

